

Котовське міжрайонне управління юстиції

Одеська обласна організація
КОМІТЕТ ВИБОРЦІВ УКРАЇНИ

Правова пам'ятка для
іноземців та осіб без
громадянства

Як отримати

громадянство

України?

ПАСПОРТ УКРАЇНА
PASSPORT UKRAINE

Одеса-2013

Набуття громадянства України

Основними нормативно-правовими актами з питань громадянства України є **Закон України “Про громадянство України”** та Указ Президента України від 27 березня 2001 року № 215 “Питання організації виконання Закону України “Про громадянство України”, яким затверджено Порядок провадження за заявами і поданнями з питань громадянства та виконання прийнятих рішень.

Оформлення набуття громадянства України здійснюється виключно за ініціативою особи. Клопотання про набуття громадянства України може подати не тільки особа без громадянства, а й іноземець, який зобов’язується припинити іноземне громадянство протягом 2 років з моменту реєстрації його громадянином України.

Особи, які набули громадянство України та взяли зобов’язання припинити іноземне громадянство, документуються тимчасовими посвідченнями громадянина України терміном до 2 років. Паспорти громадянина України таким особам видаються лише після припинення ними іноземного громадянства або в разі подання декларацій про відмову від іноземного громадянства.

Набуття громадянства України дітьми віком від 14 до 18 років може відбуватися лише за їхньою згодою.

Документи, що підтверджують громадянство України:

- паспорт громадянина України;
- свідоцтво про належність до громадянства України;
- паспорт громадянина України для виїзду за кордон;
- тимчасове посвідчення громадянина України;
- проїзний документ дитини;
- дипломатичний паспорт;
- службовий паспорт;
- посвідчення особи моряка;
- посвідчення члена екіпажу;
- посвідчення особи на повернення в Україну.

Набуття громадянства України за народженням

Відповідно до статті 7 **Закону України «Про громадянство України»**, особа є громадянином України, якщо (будь-який з пунктів)*:

* - Перелічені умови дійсні з 1 березня 2001 року (набрання чинності Законом України «Про громадянство України»). У випадку виникнення проблем, пов’язаних із громадянством особи, що народилася до цієї дати, необхідно звернутися до найближчого територіального органу ДМС України.

- батьки або один з батьків на момент її народження були громадянами України;
- народилася на території України від осіб без громадянства, які на законних підставах проживають на території України;
- народилася за межами України від осіб без громадянства, які постійно на законних підставах проживають на території України, і не набула за народженням громадянства іншої держави;
- народилася на території України від іноземців, які на законних підставах проживають на території України, і не набула за народженням громадянства жодного з батьків;

■ народилася на території України, одному з батьків якої надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні, і не набула за народженням громадянства жодного з батьків або набула за народженням громадянство того з батьків, якому надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні;

■ народилася на території України від іноземця і особи без громадянства, які на законних підставах проживають на території України, і не набула за народженням громадянства того з батьків, який є іноземцем;

■ є новонародженою дитиною, знайденою на території України, обоє з батьків якої невідомі (знайда);

Особа, яка має право на набуття громадянства України за народженням, є громадянином України з моменту народження

Як отримати послугу?

- 1.Зібрати необхідні документи;
- 2.Звернутися до територіального підрозділу ДМС України за місцем проживання дитини або одного з її батьків чи іншого законного представника особи;
- 3.Подати заяву разом із необхідними документами;
- 4.Отримати довідку про реєстрацію особи громадянином України (що є підставою для оформлення паспорта громадянина України) у територіальному органі або підрозділі ДМС України за місцем проживання.

Вартість послуги та пільги: оплату за набуття громадянства України не передбачено.

Подача заяви: заява подається одним із батьків дитини або законним представником дитини.

Необхідні документи: Під час подання заяви та інших документів з питань громадянства пред'являється паспортний документ або документ, що його замінює та посвідчує особу заявника, а також документ про проживання заявника на території України або про його постійне проживання за кордоном. У разі потреби подається засвідчений переклад тексту документа українською мовою.

Крім того, в залежності від підстав для набуття громадянства, подаються:

Особа, батьки або один з батьків якої на момент її народження були громадянами України (частина перша статті 7 Закону), один з її батьків подає такі документи:

- заяву про оформлення набуття особою громадянства України за народженням;
- копію свідоцтва про народження особи;
- копію паспорта громадянина України або іншого передбаченого статтею 5 Закону документа, що підтверджує факт перебування одного з батьків особи у громадянстві України на момент її народження.

Особа, яка народилася на території України від осіб без громадянства, які на законних підставах проживають на території України (частина друга статті 7 Закону), один з її батьків подає:

- заяву про оформлення набуття особою громадянства України за народженням;
- копію свідоцтва про народження особи;
- копію посвідок на постійне проживання в Україні для осіб без громадянства або інших документів, які підтверджують, що на момент народження особи її батьки були особами без громадянства і проживали на законних підставах на території України.

Особа, яка народилася за межами України від осіб без громадянства, які на законних підставах постійно проживають на території України, і не набула за народженням громадянства іншої держави (частина третя статті 7 Закону), один з її батьків подає:

- заяву про оформлення набуття особою громадянства України за народженням;
- копію свідоцтва про народження особи або інший документ, який підтверджує факт народження особи за межами України;
- копії посвідок на постійне проживання в Україні для осіб без громадянства або інших документів, які підтверджують, що на момент народження особи її батьки були особами без громадянства і на законних підставах постійно проживали на території України;
- декларацію про ненабуття особою громадянства іншої держави за народженням.

Особа, яка народилася на території України від іноземців, які на законних підставах проживають на території України, і не набула за народженням громадянства жодного з батьків (частина четверта статті 7 Закону), один з її батьків подає:

- заяву про оформлення набуття особою громадянства України за народженням;
- копію свідоцтва про народження особи;
- копії документів, які підтверджують факт перебування батьків особи у громадянстві іншої держави (інших держав) на момент її народження;
- копії документів, які підтверджують факт проживання на законних підставах батьків особи на території України на момент її народження;
- декларацію про ненабуття особою за народженням громадянства жодного з батьків.

Особа, яка народилася на території України, одному з батьків якої надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні, і яка не набула за народженням громадянства жодного з батьків або набула за народженням громадянство того з батьків, якому надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні (частина п'ята статті 7 Закону), один з її батьків подає:

- заяву про оформлення набуття особою громадянства України за народженням;
- копію свідоцтва про народження особи;
- копію посвідчення біженця, виданого тому з батьків особи, якому надано статус біженця в Україні, або копію документа, що підтверджує факт надання одному з батьків особи притулку в Україні;
- декларацію про ненабуття особою за народженням громадянства жодного з батьків або декларацію про набуття особою за народженням громадянства того з батьків, якому надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні.

Особа, яка народилася на території України від іноземця і особи без громадянства, які на законних підставах проживають на території України, і не набула за народженням громадянства того з батьків, який є іноземцем (частина шоста статті 7 Закону), один з її батьків подає такі документи:

- заяву про оформлення набуття особою громадянства України за народженням;
- копію свідоцтва про народження особи;
- документи, які підтверджують, що на момент народження особи один з її батьків перебував у громадянстві іншої держави (інших держав), а інший - був особою без громадянства;
- документи, що підтверджують факт проживання на законних підставах батьків особи на території України на момент її народження;
- декларацію про ненабуття особою за народженням громадянства того з батьків, який є іноземцем.

Для оформлення набуття громадянства України за народженням новонародженою дитиною, знайденою на території України, обоє з батьків якої невідомі (знайда) (частина сьома статті 7 Закону), законний представник дитини подає такі документи:

- заяву про оформлення набуття дитиною громадянства України за народженням;
- копію свідоцтва про народження дитини.

Термін розгляду заяви: до трьох місяців.

Підстави для відмови у наданні послуги: відсутність підстав для отримання послуги; невідповідність оформлення поданих документів вимогам законодавства України.

Набуття громадянства України за територіальним походженням

Відповідно до статті 8 **Закону України «Про громадянство України»**, особа без громадянства або іноземець, який подав зобов'язання припинити іноземне громадянство, та подав заяву про набуття громадянства України, а також його неповнолітні діти, реєструються громадянами України, якщо така особа (один з варіантів):

■ сама чи хоча б один з її батьків, дід чи баба, рідні (повнорідні та неповнорідні) брат чи сестра, син чи дочка, онук чи онука народилися або постійно проживали до 24 серпня 1991 року на території, яка стала територією України відповідно до Закону України «Про правонаступництво України»;

■ сама чи хоча б один з її батьків, дід чи баба, рідні (повнорідні та неповнорідні) брат чи сестра народилися або постійно проживали на інших територіях, що входили на момент їх народження або під час їх постійного проживання до складу Української Народної Республіки, Західноукраїнської Народної Республіки, Української Держави, Української Соціалістичної Радянської Республіки, Закарпатської України, Української Радянської Соціалістичної Республіки (УРСР).

Як отримати послугу?

- 1.Зібрати необхідні документи;
- 2.Звернутися до територіального підрозділу ДМС України за місцем проживання;
- 3.Подати заяву разом із необхідними документами;
- 4.Отримати довідку про реєстрацію особи громадянином України (що є підставою для оформлення паспорта громадянина України) у територіальному органі або підрозділі ДМС України за місцем проживання.

Вартість послуги та пільги: оплату за набуття громадянства України не передбачено.

Подача заяви: заява подається особисто, одним із батьків дитини або іншим законним представником дитини.

Необхідні документи: Під час подання заяви та інших документів з питань громадянства пред'являється паспортний документ або документ, що його замінює та посвідчує особу заявника, а також документ про проживання заявника на території України або про його постійне проживання за кордоном. У разі потреби подається засвідчений переклад тексту документа українською мовою.

Термін розгляду заяви: до трьох місяців.

Підстави для відмови у наданні послуги: відсутність підстав для отримання послуги; невідповідність оформлення поданих документів вимогам законодавства України.

Прийняття до громадянства України

Відповідно до статті 9 **Закону України «Про громадянство України»**, іноземець або особа без громадянства можуть бути за їх клопотаннями прийняті до громадянства України. Умовами прийняття до громадянства України є (одночасне виконання)*:

*- є виключення, детальніше - див. статтю 9 Закону України «Про громадянство України».

- визнання і дотримання Конституції України та законів України;
- подання декларації про відсутність іноземного громадянства (для осіб без громадянства) або зобов'язання припинити іноземне громадянство (для іноземців);
- безперервне проживання на законних підставах на території України протягом останніх п'яти років;
- отримання дозволу на імміграцію;
- володіння державною мовою або її розуміння в обсязі, достатньому для спілкування;
- наявність законних джерел існування.

Як отримати послугу?

1. Зібрати необхідні документи;
2. звернутися до територіального підрозділу ДМС України за місцем проживання;
3. подати заяву разом із необхідними документами;
4. отримати довідку про реєстрацію особи громадянином України (що є підставою для оформлення паспорта громадянина України) у територіальному органі або підрозділі ДМС України за місцем проживання.

Вартість послуги та пільги: Держмито: 0,5 неоподаткованого мінімуму доходів громадян (8 грн. 50 коп.).

Від сплати державного мита звільняються: громадяни Республіки Білорусь, які постійно проживають в Україні, за подачу заяви про прийняття до громадянства України; інваліди I та II груп.

Подача заяви: Заява подається особисто, одним із батьків дитини або іншим законним представником, який має дозвіл на імміграцію в Україну

Необхідні документи:

■ Під час подання заяви та інших документів з питань громадянства пред'являється паспортний документ або документ, що його замінює та посвідчує особу заявника, а також документ про проживання заявника на території України або про його постійне проживання за кордоном. У разі потреби подається засвідчений переклад тексту документа українською мовою.

■ В залежності від підстав для набуття громадянства, подаються документи, визначені п.п. 45-51 Порядку провадження за заявами і поданнями з питань громадянства України та виконання прийнятих рішень, затвердженого Указом Президента України «Питання організації виконання Закону України «Про громадянство України».

■ Квитанція про сплату державного мита або документ, що підтверджує підстави для звільнення від його сплати (разом із копією).

Термін розгляду заяви:

не більше 1 року.
Загальний строк розгляду заяв про прийняття до громадянства України дітей, осіб, яким надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні, та осіб без громадянства не повинен перевищувати 9 місяців з дня їх надходження.

Підстави для відмови у наданні послуги:

1. До громадянства України не приймається особа, яка:
  - вчинила злочин проти людства чи здійснювала геноцид;
  - засуджена в Україні до позбавлення волі за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину (до погашення або зняття судимості) з урахуванням рівня загрози для національної безпеки держави;
  - вчинила на території іншої держави діяння, яке визнано законодавством України тяжким або особливо тяжким злочином.
2. Невиконання підстав для отримання послуги.
3. Невідповідність оформлення поданих документів вимогам законодавства України.

Документування іноземців та осіб без громадянства

Послуги щодо документування іноземців та осіб без громадянства:

- Продовження строку перебування на території України
- Видача посвідки на тимчасове проживання
- Отримання дозволу на імміграцію
- Оформлення посвідки на постійне проживання іноземцям та особам без громадянства, які іммігрували в Україну на постійне проживання
- Оформлення і видача запрошень іноземцям та особам без громадянства на отримання візових документів для в'їзду в Україну за заявами фізичних осіб
- Оформлення і видача запрошень іноземцям та особам без громадянства на отримання візових документів для в'їзду в Україну за клопотаннями юридичних осіб
- Видача посвідчення особи без громадянства для виїзду за кордон

Видача посвідки на тимчасове проживання

Отримувачі послуги: іноземці та особи без громадянства, які досягли шістнадцятирічного віку.

Підстави для отримання послуги: звернення іноземця або особи без громадянства із заявою встановленого зразка та необхідними документами.

Як отримати послугу:

- 1.Зібрати необхідні документи;
- 2.Звернутися до територіального органу або підрозділу ДМС України за місцем проживання;
3. Подати заяву та необхідні документи;
4. Отримати посвідку на тимчасове проживання.

Необхідні документи:

Для оформлення посвідки на тимчасове проживання іноземець або особа без громадянства, які відповідно до закону прибули в Україну для працевлаштування, подають:

- заяву;
- паспортний документ іноземця або документ, що посвідчує особу без громадянства, з візою типу Д, якщо інше не передбачено законодавством і міжнародними договорами України, та копії сторінок паспорта з особистими даними і візою;
- засвідчений у встановленому порядку переклад на українську мову тексту сторінки паспортного документа іноземця або документа, що посвідчує особу без громадянства, з особистими даними;
- дійсний поліс медичного страхування;
- дозвіл на використання праці іноземців та осіб без громадянства та його копію;
- зобов'язання роботодавця повідомити ДМС та державній службі зайнятості про

дострокове розірвання чи припинення трудового договору, контракту з таким іноземцем або такою особою без громадянства;

- платіжний документ з відміткою банку про сплату державного мита або документ про звільнення від сплати державного мита;

- чотири фотокартки іноземця та особи без громадянства розміром 3,5 x 4,5 сантиметра (на матовому папері).

Для оформлення посвідки на тимчасове проживання іноземець або особа без громадянства, які прибули в Україну з метою навчання, подають:

- заяву;

- паспортний документ іноземця або документ, що посвідчує особу без громадянства, з візою типу Д, якщо інше не передбачено законодавством і міжнародними договорами України, та копії сторінок паспорта з особистими даними і візою;

- засвідчений у встановленому порядку переклад на українську мову тексту сторінки паспортного документа іноземця або документа, що посвідчує особу без громадянства, з особистими даними;

- дійсний поліс медичного страхування;

- документ, що підтверджує факт навчання в Україні;

- зобов'язання навчального закладу повідомити ДМС про відрахування іноземця або особи без громадянства з такого закладу;

- платіжний документ з відміткою банку про сплату державного мита або документ про звільнення від сплати державного мита;

- чотири фотокартки іноземця та особи без громадянства розміром 3,5 x 4,5 сантиметра (на матовому папері).

Для оформлення посвідки на тимчасове проживання іноземець або особа без громадянства, які прибули в Україну з метою возз'єднання сім'ї з особами, які є громадянами України, або які під час перебування на законних підставах на території України у випадках, зазначених у частині третій — дванадцятій статті 4 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», уклали шлюб з громадянами України, подають:

- заяву-анкету;

- паспортний документ іноземця або документ, що посвідчує особу без громадянства, з візою типу Д, якщо інше не передбачено законодавством і міжнародними договорами України, та копії сторінок паспорта з особистими даними і візою;

- засвідчений у встановленому порядку переклад на українську мову тексту сторінки паспортного документа іноземця або документа, що посвідчує особу без громадянства, з особистими даними;

- документ, що підтверджує факт перебування у шлюбі з громадянином України;

- копію паспорта громадянина України, з яким іноземець перебуває у шлюбі;

- дійсний поліс медичного страхування;

- платіжний документ з відміткою банку про сплату державного мита або документ про звільнення від сплати державного мита;

- чотири фотокартки іноземця та особи без громадянства розміром 3,5 x 4,5 сантиметра (на матовому папері).

Якщо шлюб між громадянином України та іноземцем або особою без громадянства було укладено за межами України відповідно до права іноземної держави, дійсність такого шлюбу визначається згідно із Законом України «Про міжнародне приватне право».

Для оформлення посвідки на тимчасове проживання іноземець або особа без громадянства, які прибули в Україну з метою возз'єднання сім'ї з особами, зазначеними у частинах другій — дванадцятій статті 4 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», подають:

- заяву-анкету;
- паспортний документ іноземця або документ, що посвідчує особу без громадянства, з візою типу Д, якщо інше не передбачено законодавством і міжнародними договорами України, та копії сторінок паспорта з особистими даними і візою;
- засвідчений у встановленому порядку переклад на українську мову тексту сторінки паспортного документа іноземця або документа, що посвідчує особу без громадянства, з особистими даними;
- дійсний поліс медичного страхування;
- документ, згідно з яким вони відповідно до права країни походження іноземця або особи без громадянства вважаються членами сім'ї особи, зазначеної в частинах другій — дванадцятій статті 4 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», який визнається дійсним в Україні у разі його легалізації, якщо інше не передбачено законом чи міжнародним договором України;
- документ про наявність у приймаючої сторони достатнього фінансового забезпечення для утримання членів сім'ї;
- копію посвідки на тимчасове проживання іноземця, до якого прибув член сім'ї;
- платіжний документ з відміткою банку про сплату державного мита або документ про звільнення від сплати державного мита;
- чотири фотокартки іноземця та особи без громадянства розміром 3,5 x 4,5 сантиметра (на матовому папері).

Термін розгляду заяви: протягом 15 робочих днів з дати прийняття територіальним органом або підрозділом ДМС України документів від іноземця або особи без громадянства.

Підстави для відмови у наданні послуги:

Рішення про відмову у видачі посвідки іноземцеві та особі без громадянства приймається у разі:

1. необхідності забезпечення національної безпеки або охорони громадського порядку;
2. необхідності охорони здоров'я, захисту прав і законних інтересів громадян України та інших осіб, що проживають в Україні;
3. коли паспортний документ іноземця або документ, що посвідчує особу без громадянства, підроблений, зіпсований або не відповідає встановленому зразку чи належить іншій особі;
4. подання завідомо неправдивих відомостей або підроблених документів;
5. коли виявлено факти невиконання ними рішення суду або органів державної влади, уповноважених накладати адміністративні стягнення, чи коли іноземець або особа без громадянства мають інші майнові зобов'язання перед державою, фізичними або юридичними особами, включаючи ті, що пов'язані з попереднім видворенням за межі України, у тому числі після закінчення строку заборони подальшого в'їзду в Україну;
6. стосовно видачі посвідки на тимчасове проживання звернулись іноземець або особа без громадянства, які не досягли шістнадцятирічного віку, або їх представник, який не має документального підтвердження повноважень на отримання посвідки на тимчасове проживання;
7. іноземець або особа без громадянства вже отримали посвідку на тимчасове проживання, яка є дійсною на день звернення (крім випадків обміну, видачі посвідки на тимчасове проживання замість втраченої або викраденої);
8. іноземець або особа без громадянства подали не в повному обсязі документи та інформацію, необхідні для оформлення і видачі посвідки на тимчасове проживання;
9. коли дані, отримані з баз даних Головного обчислювального центру Реєстру, не підтверджують інформацію, надану іноземцем або особою без громадянства.

КОРИСНІ КОНТАКТИ

Державна міграційна служба України

Головне управління ДМС в Одеській області:

Адреса управління: вул. Преображенська,
44, м. Одеса, 65045

Гаряча лінія: (048) 779-48-02

E-mail: od@dmsu.gov.ua

Територіальні підрозділи:

Котовський районний відділ

Контакти підрозділу: вул. 50 років Жовтня, 74, Котовський район,
м. Котовськ, +38 (04862) 248-20, (04862) 246-53

Красноокнянський районний сектор

Контакти підрозділу: вул. Енгельса, 19, Красноокнянський район,
с.м.т. Красні Окни, +38 (04861) 210-59

Телефони, за якими можна отримати консультації з питань надання адміністративних послуг ДМС

<i>Набуття громадянства</i>	048 779-48-02
<i>Паспорт громадянина України</i>	048 779-48-02
<i>Реєстрація місця проживання</i>	048 779-48-02
<i>Документи для виїзду за кордон</i>	048 779-48-02
<i>Документування іноземців</i>	048 779-48-95
<i>Документи біженців та осіб, що потребують захисту</i>	048 741-72-37

ЦЕНТР ПРАВА

Безоплатну правову допомогу з питань набуття та оформлення громадянства України, документування іноземців та осіб без громадянства **можна отримати:**

в м. Одесі — в Одеській обласній організації ВГО «Комітет виборців України» за адресою вул. Садикивська, 25, тел. (048)7164683

в м. Котовську — в Центрі права Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України» за адресою пр-т Котовського, 16 (в приміщенні Котовського міжрайонного управління юстиції), тел. (04862) 2-36-52

Правова памятка підготовлена на основі чинного законодавства України станом на 01.04.2013 року. Майте на увазі, що законодавство змінюється, тому вказана в памятці інформація має рекомендаційний характер і не є офіційним тлумаченням чинних законів.

При підготовці правової пам'ятки використана інформація Державної міграційної служби України: <http://dmsu.gov.ua>

Котовське міжрайонне управління юстиції

Одеська обласна організація
КОМІТЕТ ВИБОРЦІВ УКРАЇНИ

міжнародний фонд
Відродження
INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION

Видання цієї пам'ятки здійснено за фінансової підтримки Міжнародного фонду "Відродження", в рамках проекту «Громадянам «без громадянства» - легалізацію і оформлення житла», який реалізовується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України».

Друк СПД Швець Д.А., тираж 1000 примірників.